

Fem vallöften för att få ordning på Sverige

Ulf Kristerssons tal vid Sverigemötet i Örebro
den 26 mars 2022

Det talade ordet gäller

Birgittas och mina yngsta döttrar fyller snart 19. Den 8 juni tar de studenten. Den 8 augusti rycker de in i lumpen. Signe till trängregementet i Skövde och Ellen till Ledningsregementet i Enköping. Inför mönstringen försökte jag verkligen behärska mig - det är ju inte helt självklart att en pappas enorma entusiasm över värnplikten, automatiskt ökar döttrarnas egen. Ja, ni fattar.

Men de senaste veckorna har middags- och frukostsamtalen hemma hos oss varit ögonöppnande för mig. Våra samtal handlar rätt ofta om vad som händer i Sverige och utomlands, men plötsligt – med invasionen och med värnplikten - så förenas den stora världen där ute, med den lilla världen här hemma - rakt in i våra tjejers liv. Inte rädsla, men lite sammanbitet.

Så tänk på det: alla vi som har varit med om stor dramatik förut - vi har ett ansvar. Inte vålla oro eller panik, tvärtom ingjuta mod och beslutsamhet. Men också lyssna, svara på frågor och tala allvar om att det finns gott och ont i världen. Och varför man ska slåss för det som är rätt. Även när man precis har tagit studenten, och trodde att man mest skulle ut på ett års äventyr i uniform.

Onsdagen den 23 februari satt jag i ett vackert rum på Talludden i Helsingfors, hos den finske presidenten Sauli Niinistö. Vi talade om de enorma konsekvenserna för hela Europa, om Ryssland skulle göra allvar av sina hot mot Ukraina.

På kvällen åt jag middag med min finske partiledarkollega Petteri Orpo, och vi talade om samma sak. Det var fortfarande lite teoretiskt: det var hotfullt och riskfyllt, men det hade trots allt ännu inte hänt. Det kanske inte ens måste hända?

Klockan 4 på morgonen vaknade jag på Hotel Marina ute på Skatudden av de täta nyhetsflasharna. Och jag insåg redan innan jag lyfte telefonen vad som måste ha hänt – det var inte längre en risk och ett hot, utan en fullbordad invasion.

Det finns en tid före den 24 februari. Och det finns en tid efter.

Här inne samlas vi i olika åldrar och generationer. Några har upplevt det som andra bara har läst om, eller sett på film. Den yngsta deltagaren är MUF:aren Loke Kangas som är 14. Och den äldsta heter Gun Kornblad och hon är 87. Vi som är i den här stora salen, vi lever alla i samma land, i samma Europa. Vi delar samma värderingar och massor av åsikter - men vi har med oss helt olika erfarenheter.

För mig är det tredje gången under min livstid som kartas ritas om, tredje gången som kontinentalplattorna rör på sig.

Förra gången var den 11 september 2001. Jag reste mig från skrivbordet och såg i direktsändning det andra Boeing-planet krascha rakt in i World Trade Centers södra torn på Manhattan. Även terrorismen hade blivit global.

Förförra gången var dagen när människor först tveksamt, sedan ivrigt, började lämna Östberlin, för friheten och demokratin i väst.

Även den gången höll världen andan, för riskerna var ju enorma när Muren revs 1989. Men då fanns ett tydligt ljus i tunneln - befrielse, förhoppningen att socialismen och kommunismen en gång för alla skulle besegras. Dramatiken då var hoppfull.

Idag söker vi hoppet i att Ukraina står ut vecka efter vecka och månad efter månad. Vi ser hoppet i alla länder som hjälper Ukraina att försvara sig själv. Hoppet i alla

Det talade ordet gäller

som tar emot ukrainska kvinnor och barn, som inte längre kan vara kvar. Och vi känner ett nytt hopp i att den fria världen inte splittras och ger efter, utan håller ihop och håller emot.

När kriget bröt ut röstade alla i riksdagen, utom Vänsterpartiet, för att hjälpa Ukraina på riktigt. Inte bara med pengar och moraliskt stöd, och absolut inte bara med allmän önskan om fred på jorden. Utan också med svenska pansarskott.

Den enigheten arbetade vi moderater fram under några få intensiva dagar. På de dagarna hann Socialdemokraterna svänga från åsikten att det vore olagligt att hjälpa Ukraina med vapen, till åsikten att det var både rätt och nödvändigt. Jag välkomnar det. Man får ändra sig.

Men veckan därpå var det samma visa igen. "Destabiliserande" var ordet om Nato. Ett återfall i deras gamla retorik.

För när Moderaterna ville att Sverige aktivt skulle stödja den baltiska frihetskampen, så varnade Socialdemokraternas ledande utrikespolitiker för vad som skulle hända – och nu citerar jag ordagrant - om "sådana utrikespolitiska stolligheter sprids utanför extremmoderatens krets".

"Extremmoderatens krets". Smaka på den. Det är alltså vi det. Vi härinne. Som redan då trodde extremt mycket på alla länders rätt till frihet, demokrati och självständighet.

Men balterna fick sin frihet. Och de använde den för att bygga frivillig gemenskap med andra - i EU och i Nato. Det Nato som den gamle socialdemokraten Pierre Schori häromdagen skamligt liknade vid en "självordsväst". Det fria Estlands första premiärminister Lennart Meri summerade

istället Nato-gemenskapen i tre enkla ord: "aldrig mera ensamma".

Det var vi och våra vänner som stod på rätt sida av historien då. Och där står vi kvar.

Det är hög tid för Sverige att komma ut ur garderoben. Dags att göra upp med historiska låsningar. Eller, vi och vi - låt oss tala klarspråk. Det är dags för Socialdemokraterna att göra upp med sin egen säkerhetspolitik.

Minns ni vilken enorm prestige Margot Wallström lade på att Sverige en kort tid skulle sitta i FN:s säkerhetsråd? Där en av medlemmarna med vetorätt är just Ryssland. Inget fel på FN. Men det var inte där Berlinmuren revs, inte där de baltiska folken fick sin frihet. FN skyddar inte heller Ukraina.

Peter Hultqvists fixa idé om militär alliansfrihet har inte heller åldrats väl. När det blev allvar, så var inte hans doktrin starkare, än att det krävdes ett vädjande brev till EU, för att påminna de andra länderna att de faktiskt är skyldiga att hjälpa till i kris.

När kruttröken lade sig efter den första nattens anfall mot Ukraina, så kunde alla se det uppenbara: det fanns ingen tredje väg, det fanns inga länder att vara neutral emellan. Ingen alliansfrihet – bara allianslöshet.

Mina vänner,

Sverige hör hemma i Väst. Sverige hör hemma i Europa. Och Sverige hör hemma i Nato!

Frågan är alltså inte längre "om" – utan exakt när och exakt hur. Helst nu under våren och tillsammans med Finland. Mycket gärna i bred politisk samsyn över blockgränsen. Det

Det talade ordet gäller

vore bäst för Sverige. Och som sagt: man får ändra sig.

Annars är detta mitt allra första vallöfte: som svensk statsminister kommer jag göra allt för att leda Sverige in i Nato under nästa mandatperiod.

För det är som Finlands statsminister nyligen sa: det finns två olika beslut att fatta – att välja att gå med i Nato, eller att välja att stå utanför. Att inte fatta beslut är också ett beslut.

Vi lever nu i den politiska tillnyktringens tid. Och i den sena omprövningens. De gångna åtta åren har svensk politik alltmer förlorat markkontakt.

I takt med att partierna till vänster har drömt om friår eller lådcyklar till veckohandlingen, så har medborgarnas förtroende för statens förmåga att lösa sina mest fundamentala uppgifter, bara minskat.

Jag kan förstå det.

Det har ju pratats mycket om den stora statens återkomst, på sistone. Men en stat som gör så mycket att den inte längre gör någonting riktigt bra, är farlig. En stat som går från omnipotens till impotens, gör alltfler besvikna och frustrerade.

Istället är det i näringslivet många ser kraften för positiv samhällsförändring: i den gröna omställningen, inom biomedicin och teknologiska innovationer. Tänk bara på corona-vaccinet!

Och det är bra. För det allra mesta som är riktigt viktigt i livet, sker faktiskt utanför politiken. Därför är en bra politiker en ödmjuk politiker.

Men: det finns uppgifter som staten bara inte kan outsourca, inte får försumma. Där även en liten stat måste vara en stark stat. Har staten inte råd att skydda landets gränser, så sysslar staten med fel saker.

Allt fler fattar, att nu måste vi få ordning på Sverige, innan det är för sent. Sköta vår inre och yttre säkerhet. Bygga motståndskraft. Inte bara för att vi tvingas till det, utan för att vi vill – och för att vi kan. Och för det behövs en regering. Som vill. Och som kan.

Den regeringen kan Moderaterna leda om fem månader. De första 100 dagarna gör vi en riktig rivstart. Och vi har förberett oss för den uppgiften i flera år.

Mitt första vallöfte är alltså att leda Sverige in i Nato. Det andra vallöftet är att rusta upp det svenska försvaret.

För utan ett starkt försvar, ingen självständighet.

Det här kommer att kosta. Att nå Nato-standard på 2% av BNP till 2025 är minst 50 miljarder mer än dagens nivå. Och det är en nödvändig investering i svensk försvarsförmåga.

Men sätter man det i relation till kostnaden för det samlade svenska utanförskapet – 270 miljarder om året – så framstår investeringen som fullt överkomlig.

Vi här inne vet bättre än de allra flesta, att välskötta offentliga finanser är den siffersatta grunden för alla andra ambitioner. Men så länge regeringen säger sig ha råd med familjeveckor i ett land så tyngt av skatter, att vi till och med har plastskatt på papperspåsar - så vägrar jag att acceptera att det behövs en särskild beredskapsskatt, för att vi ska ha råd att försvara vårt land.

Det talade ordet gäller

Vårt tredje vallöfte är att återupprätta lag och ordning.

För utan trygghet, ingen frihet och ingen självständighet.

Alldeles för länge har hederliga människor tvingats anpassa sig till dem som vägrar respektera svenska lagar och normer. Nu säger vi till dem - och till oss själva - att det får vara nog. Vi kommer göra det som krävs.

För med allt våld, alla skjutningar och sprängningar så förlorar vi något viktigt i oss själva. Vi förlorar den tillit och den trygghet som har gjort Sverige till Sverige.

Vi har varit stolta, som ett av världens allra bästa länder för barn. Men en hel generation unga tänker nu dagligen på risken att bli rånad och förnedrad. Och då förlorar de någonting mycket mer värdefullt än bara en jacka och en mobil.

Vi har varit stolta, som ett av världens mest jämställda länder. Men varje kvinna som avstår en joggingtur i skogen, eller en promenad hem från krogen, tvingas nu backa där vi som land länge gick före.

Vi har varit stolta över Sveriges många och stora företag. Kanske till och med tagit dem för givna. Men nu kostar kriminaliteten näringslivet svindlande 90 miljarder kronor om året - innan de ens har betalat sin bolagsskatt.

Och vi har varit stolta över demokratin, den låga korruptionen, de offentliga tjänstemännens integritet.

Men när jag träffar polisen i Södertälje så berättar de om ren maffia som infiltrerar förvaltningen. Om klaner som utmanar socialtjänsten. Om desinformation och privat rättsskipning.

Så här kan vi inte längre ha det. Inte fyra år till!

Vårt fjärde vallöfte är att bygga ett helt fossilfritt energisystem.

Rent och stabilt, för klimatets skull. Men också för vårt lands säkerhet. För utan pålitlig energiförsörjning, ingen självständighet.

Inget vettigt land tillåter sin regering att abdikera från den samlade energiförsörjningen. Nu vet alla i Sverige som får en elräkning, vad som då händer. Kärnkraften läggs ner utan tanke på konsekvenserna. Det får helt enkelt bli som det blir. Och det blir dyrt.

Pensionärer som inte har råd att värma sina hus. Åkare, som kör varje lastbil med förlust. Företag som varslar, eller avstår från att växa.

Tänk om Sverige inte hade monterat ner ett av världens bästa energisystem.

Tänk om våra tolv kärnkraftverk hade stått kvar och kompletterats med nya, små och modulära. Då hade vinterns prischock blivit mildare för oss själva. Och vi hade kunnat hjälpa Europa, som kämpar med abstinensen från ryskt gasberoende.

Kärnkraft är naturligtvis inte svaret på alla energifrågor. Men det är faktiskt svaret på rätt många. Och ska Sverige få ny kärnkraft så måste vi börja nu. De som kan bygga och som vill investera behöver en regering som vill utveckla – inte en regering som vill avveckla. Den processen har vi redan påbörjat, för att vara startklara efter en valseger.

Vårt femte vallöfte är att återinföra arbetslinjen i svensk politik.

Det talade ordet gäller

För utan eget arbete och självförsörjning, ingen självständighet.

Fråga den kvinna som har levt isolerad på bidrag, om eget jobb och egen lön gör skillnad. Fråga vad det gör för hennes auktoritet gentemot sina söner - och som jämlike med sin make.

Fråga den unge man som aldrig lyckas flytta hemifrån, vad ett jobb skulle betyda. För hans självkänsla. För hans tillhörighet.

Men arbetslinjen handlar om mer än moral och personlig frigörelse. Arbetslinjen handlar om statens trovärdighet.

I journalisten Hanne Kjöllers bok "Handbok för fuskare" provtrycks motståndskraften mot fusk och missbruk i våra välfärdssystem. Och resultatet är helt förödande. Eller vad sägs om den svenske IS-krigaren - som vabbade från Raqqa?

Sedan 2005 har minst 300 miljarder försvunnit i felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Vi vet inte vem som får pengarna, eller var de befinner sig. Skogsägare får inte bruka sin skog om de inte har koll på varenda enskild bofink. Men en terrorist kan sitta i sitt kalifat och kvittera ut skattepengar mellan avrättningarna. Allt det här vore nästan komiskt, om det inte var sant.

När vi vinner valet, och jag ska bilda Sveriges nya regering, så lovar jag att välfärdssystemen ska finnas där för den som behöver dem. Men inte för dem som utnyttjar och missbrukar vår generositet. De ska inte känna sig trygga någonstans.

Vårt land kommer naturligtvis inte bli perfekt, inte ens efter en valseger. Det är en lång resa och jag tror inte på utopier.

Men jag tror på Sverige. På det pragmatiska, öppna, fria, toleranta och framgångsrika land som är vårt DNA. Som nyfiket blickar framåt, som vågar ta sats. Ett land som förstår att det krävs förändring, för att slå vakt om allt det som vi vill bevara.

Vägen kommer inte vara rak, men en tydlig kurs måste sättas mot vad Sverige kan bli när vi är som bäst. Spänna bågen. Ha höga ambitioner. Inte istället för att få ordning på Sverige, men som den inspirerande uppgiften, när vi har fått ordning på Sverige. Vår resa framåt handla inte alls bara om vad Sverige inte får förlora eller slarva bort. Utan också vad vi drömmer om att bli.

Vi skulle kunna bli landet som var först med fossilfritt stål och helt ren cement. Som blev bäst på att fånga in koldioxid och världsledande på fjärde generationens kärnkraft. Ett land som kan exportera bort smutsig el på andra ställen. Världens bästa land för klimatet.

Vi skulle kunna bli ett land där de gamla företagen får sällskap av nya och lika globala. Som vill och kan växa i Sverige, för att vi erbjuder både frihet och ordning och reda - med rimliga skatter och en pålitlig rättsstat.

Vi skulle kunna konkurrera med unik kompetens, genom världsledande högre utbildning, vilket förstås kräver riktigt bra lägre utbildning. En skola med fokus på kunskap. Som kan lyfta de barn som har det tufft. Och som låter supertalanger få luft under vingarna. Och lyckas vi med det, kan vi också skapa nya klassresor för nya generationer. Inte minst för de invandrabarn som nu lyckas sämre än andra barn. Och gör vi det, kan vi bli ett framgångsrikt land mitt i internationaliseringen. Den som vi i Sverige en gång byggde vårt välstånd på.

Det talade ordet gäller

Och så bli ett land som lever upp till den världsberömda svenska jämlikheten och jämställdheten: Bli av med hederskulturen. Ställa krav på att också pojkar måste klara skolan. Tala klarspråk om att även pappor – alla pappor! - måste ta fullt ansvar för sina familjer. För vi vet, att ingen stat kan ersätta ett gott föräldraansvar.

Vänner, det finns ingenting som är så dåligt i Sverige, att det inte kan lösas med allt det som är riktigt bra.

Och därför är uppgiften klar.

Vi ska ta oss tillbaka till Rosenbad, och en dag lämna efter oss ett land att vara riktigt stolta över igen

Tänk på det, varje gång du knackar på en dörr eller ringer ett samtal. Den där sista rösten kan avgöra Sveriges vägval. På Gotland skiljde det förra gången 254 röster mellan oss och det sista, magiska 175:e riksdagsmandatet. 254 röster från en ny regering.

Ikväll tar vi ledigt med familj och goda vänner. Imorgon har vi exakt 168 dagar på oss att vinna valet.

Jag kommer att ge allt. Och jag vet att ni, var och en här inne, kommer att göra mig sällskap.

Jag ser så mycket fram emot den resan. Äntligen är det valrörelse!